gesteld, dat er 39 *hoofdwerken*, verboden waren, en wel: 1) zaaien, 2) ploegen, 3) oogsten, 4) garven binden, 5) dorschen, 7) vruchten zuiveren, 8) malen, 9) zeven, 10) kneden, 11) bakken, 12) wolkammen, 13) wol wasschen, 14) kloppen, 15) verven, 16) spinnen, 17) garen spannen, 18) twee lussen maken, 19) twee draden weven, 20) twee draden scheuren, 21) een knoop leggen, 22) een knoop losmaken, 23) twee steken naaien, 24) twee steken scheuren, 25) een ree vangen, 26) haar slachten, 27) haar de huid aftrekken, 28) haar zouten, 29) haar vel bereiden, 30) de haren afschaven, 31) haar stuk snijden, 32) twee letters schrijven, 33) twee letters uitvegen, 34) bouwen, 35) afbreken, 36) vuur blusschen, 37) vuur aansteken, 38) met een hamer plat slaan — en eindelijk 39) van het eene gebied naar het andere dragen.

Maar met dezen eenigszins zonderlingen katalogus van *hoofdwerken* was men er nog niet.

Men diende ook te letten op wat uit de hoofdwerken volgde.

Zoo waren b. v. maaien en malen verboden, doch wèl bezien was het uitplukken van een korenaar reeds „maaien"; en het met zijn handen uit zulk een aar de korrels wrijven, wat was dat anders dan „malen". Hij, die zoo iets bestond, maakte zich alzoo schuldig aan dubbele schending van den Sabbat.

Dús was de Israëlitische Sabbat geworden toen de Christus onder Israël optrad.

Doch hierover in een volgend artikel.

„Overgeleverd in de handen der zondaren".

> Toen kwam hij tot zijne discipelen, en zeide tot hen: Slaapt [nu] voort, en rust. Ziet, de ure is nabij gekomen, en de Zoon des menschen wordt overgeleverd in de handen der zondaren.
> Matthéus 26:45.

Daarin dat het „Woord *vleesch* is geworden" of dat de „Zone Gods" als *„Zoon des menschen"* verscheen, lag op zichzelf geen vernedering. De nadering en toenadering van den Schepper tot zijn schepsel verheft het creatuur en trekt Hem, door Wien alle dingen zijn, niet neer.

Maar heel anders stond dit, nu op deze wereld de *ellende* woonde, in verband daarmee dat *de zonde* woonde in het hart van den mensch.

Nu toch, en dáarom, werd elke toenadering *zelfvernedering*, elk genadebetoon *nederbuigende* goedheid, en elk ingaan in ons menschelijke existentie een *zelfvernietiging*.

De apostel betuigt het zelf aldus: Die *„zichzelven vernietigd* heeft, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende"; en die, niet anders, *„zichzelven vernederd* heeft, gehoorzaam geworden zijnde tot in den dood."

Eenigljk het „ontvangen van den Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria" biedt dan ook den sleutel tot het heilig mysterie, hoe het Woord vleesch worden kon, en met onze ellende in gemeenschap kon treden, zonder tegelijk in gemeenschap te treden met onze zonde.

Ons vleesch nam Hij aan, *onze* menschelijke natuur, en daarom had Hij deel aan de nederheid, aan de zwakheid, aan de inzinking en de ellende, waaraan de mensch, niet als creatuur, maar als *gevallen* creatuur onderworpen is.

Op Thabor, in de verheerlijking, legde onze Heiland een oogenblik die vernedering des lichaams af, om te schitteren in glorie; en voor altoos brak Hij met onze zwakheid toen hij verrees en opvoer ten hemel.

Maar in de Kribbe, in den Tempel, te Kapernaum, te Bethsaida en in Gethsemané kleeft hem onze zelfverzwakking aan en verkeert Hij in den staat der *vernedering*.

Niet de zondige achtergrond van onze zelfverzwakking ging op Hem over. Hij is en blijft *de Heilige*. Geen zonde drong ooit uit onze gevallen natuur in zijn volstrekt heilig bestaan door. Hoe ook dit zondige hem poogde te naderen en in hem te dringen, het stuitte onverbiddelijk op het pantsier zijner Heiligheid af.

Maar de zelfvernietiging en de zelfvernedering was er al de dagen zijns levens op aarde. Er was het zelf *willen* in nadering en aanraking komen niet alleen met onze schepsel-natuur, maar met onze gevallen natuur; een daarin *willen* doordringen tot dood en vloek.

En eerst als de nadering zoover voort is geschreden, dat de Zone Gods en des menschen Zoon zelf *sterft*, en sterft aan het *vloekhout*, komt 't keerpunt en treedt de heerlijkheid in.

Zoo is het één proces van steeds voortgaande vernedering van de Kribbe tot het Kruis, en in dat proces is er aldoor een steeds voortgaande benadering van de diepte der ellende.

Een toenadering, waarin het groote keerpunt in het feit ligt, dat hij, na Gethsemané, uit den toestand der persoonlijke vrijheid overging in den toestand van onvrijheid, toen hij *„overgeleverd werd in de handen der zondaren."*

Wij, zelf onrein, kunnen er ons nauwlijks indenken, hoe het komen tot ons geslacht, het ingaan in onze natuur, en het verkeer onder niets dan zondaren, voor Jezus drie en dertig jaren lang, reeds op zichzelf, één lijden is geweest.

Iets daarvan voelt, wie zelf in beschaafden, redelijk hoogstaanden kring levende, zich een oogenblik begeeft in de kringen der spotters, misdadigers en roekeloos onzedelijken. Dan overvalt u bij wat ge ziet en aanhooren moet, onwillkeurig een huivering, en ge voelt u als aan een giftige besmetting, als aan dierlijke wildheid ontkomen, als ge in uw eigen woning weer met vrouw en kinderen in het gebed gaat.

En dit nu, maar in tienvoudige scherpte, is de gestadige gewaarwording geweest, waaronder Jezus verkeerd heeft zoolang hij op aarde was, uitgezonderd alleen de oogenblikken, dat hij zich kon terugtrekken in de woestijn om in het gebed met zijn God te zijn.

Zelfs in den kring van zijn jongeren verliet hem die huivering niet.

De afstand tusschen Jezus heilig innerlijk bestaan en de menschenwereld waarin hij optrad, was zoo overgroot.

Maar tot op Gethsemané bleef dan voor 't minst nog *de persoonlijke vrijheid*.

Jezus was wel meermalen bedreigd. Ze hadden hem wel willen steenigen. Ze zonden wel politie op Jezus af, om de hand aan hem te slaan. Maar dit alles deerde niet. Zijn ure was nog niet gekomen. En Jezus bleef *vrij*.

Hij ging waar bij wilde. Hij trok zich terug als de aanvechting al te pijnlijk werd. Hij herleefde in de eenzaamheid en in de ure des gebeds.

Maar met Gethsemané komt ook hier een einde aan, en het is hierin dat de beteekenis van Gethsemané uitkomt. Hier was het niet een bidden om zich vrij te maken, maar een bidden *om zich over te geven*.

Slaapt nu voort, want de Zoon des menschen zal *overgeleverd* worden, overgeleverd *in de handen* der menschen, overgeleverd in de handen van menschen die *zondaren* zijn.

Overgeleverd worden is de diepe krenking ondergaan, dat anderen macht over u verkrijgen; dat ge ophoudt *vrij man* te zijn; dat ge uit de vrije wereld in de *banden* overgaat.

Reeds dit nu is voor elk man van eer een aangrijpend oogenblik. Het tast onzen persoon, het tast ons bestaan, onze vrijheid, onze beschikking over ons zelven aan.

Maar onvergelijkelijk sterker moest dit Jezus aangrijpen, hem die macht over alles had, die de Koning van het Godsrijk was, en wien gegeven was alle macht in hemel en op aarde.

Ieder voelt, dat het reeds op aarde voor een Vorst, voor een Koning, voor een Keizer iets veel bitterder is, als men hem gevangen neemt, dan voor een gewoon burger. En hier overkomt dit niet aan den Koning, maar aan den Koning der koningen.

De ellende waartoe hij uit Goddelijken liefdedrang is ingegaan, grijpt hem aan, overmant en vermeestert hem.

En hij, die dit alles met één wenk, met één woord van zich kon weren, laat dit toe, laat dit geworden, *moet* dit toelaten, want hij wordt *overgeleverd*.

Overgeleverd naar Gods bestel, ingevolge Gods raad. Hier is het begin van het van God verlaten worden.

Het is of hij uit de hand des Vaders, door den Vader zelf, in de handen van de zondaren wordt overgegeven, meer nog, *overgeleverd*, d. w. z. overgegeven opdat ze met hem doen naar hun boozen wil.

Hij wordt overgeleverd *in hun handen*.
Dit is hier letterlijk te verstaan.

Toen de koning van Pruisen keizer Napoleon gevangen nam, wist Napoleon vooruit, dat hij met vorstelijke eer zou bejegend worden, en dat geen menschenkind zich aan zijn persoon vergrijpen zou.

Maar hier is het een overleveren van Jezus *in de handen* der zondaren.

Ze zullen de hand aan hem slaan, ze zullen hem het spotkleed omhangen, ze zullen hem de doornenkroon in het matte hoofd drukken, ze zullen het kruis op hem leggen, na hem gegeeseld te hebben, en dan zullen ze hem uitkleeden en hangen aan het kruis.

De vrijheidsberooving gaat over in *handtastelijk* geweld. Hij wordt overgeleverd niet alleen in hun macht, maar in hun *handen*, opdat de menschelijke *hand* zich aan hem vergrijpe, wat menschelijke boosheid als wraak begeert.

En daarom staat er bij: in de handen *der zondaren*.

Misschien kent gij zelf personen, die u haten, die met nijd tegen u vervuld zijn, die u zouden willen verdoen, maar die ge ontwijkt, die ge mijdt, van wie ge u verre houdt.

Welnu, denk het dan in, dat ge in een eenzaam vertrek, zonder dat iemand u bij kon staan, aan de woede van deze uw haters waart overgeleverd, — zou het niet ontzettend zijn?

En zoo nu *is* uw Heiland overgeleverd. Overgeleverd aan wie Hem haatten met den bitterste haat, aan wie er op uit waren om hem te kwellen, te tergen, te hoonen, en te niet te doen. Hij de Heilige overgeleverd aan de zondaren, opdat de opwoelende zonde in het booze menschenhart zich alles tegen hem zou kunnen veroorloven, wat boosheid slechts kan uitdenken.

„In de handen der zondaren", dat was voor Jezus het ontzettende. Dàt was het wat bij in Gethsémané had voorgevoeld. Dàt was *de drinkbeker*.

En toch, Jezus treedt niet terug. Huivering heeft zijn ziel in Gethsémané gekend. De weeën van het lijden zijn, eer het kwam, in volle klaarheid en in heldere bewustheid over zijn ziel getogen, toen hij, voorover gestort, smeekte tot zijn Vader.

Maar gesterkt door het gebed, en gesteund door Gods engelen, heeft hij zich toen *laten overleveren*, ja, heeft hij *zichzelven* overgeleverd in de handen der zondaren.

En heel de lijdenshistorie getuigt het ons, wat de handen der zondaren aan dien overgeleverden Zoon des menschen dorsten bestaan.

Amsterdam, 14 April 1905.

Artikel XIII.

Onze kerkelijke pers maakt zich in deze dagen verdienstelijk door de ingekomen rapporten voor de a.s. Synode niet alleen uitvoerig te bespreken, maar ook aan een welwillende critiek te onderwerpen.

Met name de uitvoerige studie, die Dr. Wagenaar in de *Zuider Kerkbode* wijdde aan de voorgestelde revisie der Kerkenorde, verdient de aandacht der Synode, en wij hopen, dat Dr. Wagenaar de leden der Synode in de gelegenheid zal stellen van deze critiek kennis te nemen. Nu de revisie der Kerkenorde eindelijk aan de orde is gesteld, is het zeker wenschelijk, dat deze revisie zoo grondig mogelijk zij, en de Kerken zullen goed doen, met hetgeen door Dr. Wagenaar is opgemerkt, ernstig te overwegen.

Ook de critiek op het rapport in zake Art. XIII der D. K. O. is ons daarom welkom. Op de Synode te Middelburg is staande de Synode en zonder dat vooraf genoegzame gelegenheid bestond om in de pers van gedachten te wisselen, een nieuwe koers vastgesteld in zake de verzorging der emeriti-predikanten en de predikants-weduwen en -weezen. Dat deze nieuwe koers principieel juister was en ook practisch veel betere resultaten heeft afgeworpen dan het vroeger gevolgde stelsel, staat naar onze overtuiging vast. In hoofdzaak is het nieuwe rapport dan ook op diezelfde beginselen opgebouwd, en het eenige verschil ligt alleen hierin, dat de lijnen nog consequenter zijn doorgetrokken.

De bezwaren, die aan dit stelsel verbonden zijn, zijn zeker niet gering, en dat van verschillende zijden die bezwaren worden uitgesproken, is goed. Deputaten zullen eer de Synode saamkomt nog wel van antwoord dienen, en zoo kunnen de kerken met kalm beraad kiezen, of zij voort willen gaan op den te Middelburg ingeslagen weg, dan wel een anderen koers willen inslaan.

Aan deputaten kunnen wij gerust de verdediging van hun rapport overlaten. Zij zijn er mans genoeg voor. Slechts ééne opmerking veroorloven wij ons. De critiek vergeet over het algemeen, dat aan deputaten was opgedragen het beginsel in Art. XIII der D. K. O. neergelegd, duidelijk uit te werken, en een regeling voor te stellen, die op dat beginsel rustte. Wanneer men nu bezwaar heeft tegen dit *beginsel*, dan dient de critiek zich niet te richten tegen dat rapport, maar tegen Art. XIII zelf, en te worden aangetoond, dat dit Art. onzer K. O. niet met de Schrift en de Gereformeerde beginselen overeenstemt. Maar zoolang men Art. XIII der K. O. onaangetast laat, schijnt het ons niet billijk toe, tal van practische bezwaren aan te voeren tegen het ingediende rapport, terwijl deze bezwaren feitelijk tegen Art. XIII zelf gelden.

Ons Gereformeerd stelsel van kerkregeering is zeker in de practijk niet altijd het gemakkelijkst. Op de Synode te Dordt merkte de Engelsche bisschop, die de Episcopaalsche Kerk vertegenwoordigde, op, dat onze Nederlandsche Kerken nooit aan zulk een innerlijken strijd zouden blootgesteld zijn geweest, wanneer men maar bisschoppen aan het hoofd der kerk had gehad, die terstond aan die twisten een einde hadden kunnen maken. Maar onze vaderen hebben zich daardoor niet laten misleiden. Volgens hen moest niet de gedienstigheid der practijk, maar Gods Woord beslissen. En ze wilden liever al de bezwaren dragen, die aan de presbyteriale kerkregeering verbonden waren, dan ook maar in het minst van de zuivere lijn der beginselen afwijken.

Zoo moet het ook onder ons zijn.

Seminarie of Staatsfaculteit?

I.

Het op den voorgrond dringen van de quaestie der theologische faculteit achten wij een heugelijk teeken des tijds.

Dat in steeds breeder kring de oogen opengaan voor den onhoudbaren toestand waarin de theologische faculteit aan de Rijksuniversiteit verkeert, toont, dat er een frisscher wind over onze vaderlandsche erve waait. Het conservatisme, dat zich lijdelijk bij den gegeven toestand neerlegt, naar geen beginselen vraagt, maar alleen heil zoekt in betere bezetting der katheders, is de gevaarlijkste vijand voor alle gezonde ontwikkeling. Wij zijn daarom dankbaar dat bij de Wet op het Hooger Onderwijs de verplichting aan de Regeering is opgelegd, om binnen een zekeren tijd de reorganisatie der theologische faculteit ter hand te moeten nemen. En hoe ernstiger het thans aanhangig gemaakte vraagstuk onderzocht en van alle zijden overwogen wordt, hoe liever het ons zijn zal.

In de eerste plaats komen hierbij in aanmerking de adviezen, die door de confessioneele partij in de Hervormde Kerk en de hoogleeraren der theologische faculteiten gegeven zijn. Dr. Daubanton gaf zijn advies, breed gedocumenteerd, in het licht. En ook Prof. Valeton heeft thans in *Onze Eeuw* medegedeeld, welk advies hij aan de Synode heeft gezonden. Terwijl bij de beraadslaging in de Tweede Kamer genoegzaam bleek, welken weg de partij van Dr. Vos en Dr. Hoedemaker wil inslaan.

Zoo klaart allengs de lucht op en komen de verschillende meeningen in afgeronden vorm naast elkander te staan.

In hoofdzaak staan daarbij twee stelsels tegenover elkander. Het stelsel van de Staats-faculteit en dat van de kerkelijke seminaria.

De eerste groep dringt alleen aan op *herstel* der theologische faculteit. Zooals ze thans bestaat, bevredigt ze niemand. Men wil daarom dat de Regeering de theologische faculteit weer encyclopaedisch juister zal ordenen, met name aan de Dogmatiek haar eereplaats zal teruggeven en deze faculteit, die tot dusverre godsdienstwetenschap in plaats van theologie doceerde, weer tot een theologische faculteit maken zal. Maar de *Regeering* moet dit alles doen; zij heeft de taak om bij de wet te regelen, hoe deze faculteit moet worden ingericht; zij heeft de vakken vast te stellen, waarin onderwijs zal gegeven worden; zij heeft de professoren te benoemen en te ontslaan.

Over het algemeen oordeelt men voorts, dat deze Staats-theologische faculteit op grond van historische rechten en practische overwegingen in dienst moet gesteld worden van de Hervormde Kerk. De Roomsche Kerk heeft haar eigen seminaria; de Gereformeerde Kerken de School te Kampen en de Vrije Universiteit; de overige kleine kerkgenootschappen hebben eveneens reeds haar eigen inrichtingen; alleen de Hervormde Kerk heeft dus behoefte aan deze Staats-theologische faculteit. Gelijk wel van zelf spreekt, schuilt daarachter tevens de idee, dat de Hervormde Kerk als de „vaderlandsche kerk" alleen recht heeft op de officieele begunstiging der Regeering. Roomschen, Gereformeerden, Mennonieten, Lutherschen enz. zijn „bijwoners", die geduld worden, maar die op een plaats aan de Landshoogescholen geen aanspraak hebben.

Lijnrecht daartegenover staat het gevoelen der andere groep, die thans haar bezielden woordvoerder vond in Prof. Valeton. Volgens hem kan de Overheid in een land als het onze, waar ze geen professie doet van een bepaalde religie, ook niet een theologische faculteit voor een bepaalde Kerk in stand houden. Een theologische faculteit, die niet uitgaat van een bepaalden dogmatischen grondslag en niet met de belijdenis van een bepaalde kerk in verband staat, kan niet als kweekschool voor de a.s. dienaren der Hervormde Kerk dienst doen. En waar nu de Overheid een theologische faculteit met een bepaalde confessioneele kleur niet kan in stand houden zonder in strijd te geraken met haar eigen neutraal karakter, acht Prof. Valeton geen anderen uitweg mogelijk dan dat de Staat de theologische faculteit geheel en al loslate en zij uit de rij der Staatsfaculteiten geheel verdwijne. De Kerk moet dan door oprichting van seminaria in de opleiding harer dienaren voorzien. Natuurlijk kan zulk een seminarie gevestigd worden in een Universiteitsstad en op verschillende manieren met de universiteit in uitwendig verband worden gezet, maar ze blijft toch *kerkelijke* school, haar hoogleeraren worden door de kerken benoemd, de gang van het onderwijs door de kerken bepaald, alle zeggenschap over deze school berust bij de kerken alleen.

Aan beide voorstellen liggen natuurlijk dieper liggende beginselen ten grondslag, die heel de opvatting van den Staat, het nationale leven, de eenheid der wetenschap, de roeping der Kerk en de plaats der theologie raken. Wat in de gegeven adviezen tot dusverre ontbreekt is echter die diepere opvatting, waardoor deze beginselen tot klaar en helder bewustzijn kunnen komen. Men blijft meestal in de practische overwegingen hangen, laat zich min of meer bewust leiden door het belang van zijn eigen kerk en neemt niet dat hoogere standpunt in, waardoor alleen èn ons volk èn de wetenschap gebaat kunnen worden.

Reeds uit één feit blijkt dit zonneklaar.

Van hoeveel belang het ook zijn moge, dat de theologie zuiver onderwezen wordt, een goed Gereformeerde belijdt toch, dat alle wetenschap een gave Gods is en daarom dienen moet tot verheerlijking van Zijnen naam. Alzoo lief heeft God de *wereld* gehad, d. w. z. niet alleen enkele menschen, maar heel de rijke schepping, die uit Gods handen is voortgekomen met al de in haar wonende krachten, gaven en talenten, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon heeft gezonden, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Het dualisme van den Wederdooper, die een absolute scheiding maakt tusschen natuur en genade, schepping en herschepping, wereld en kerk, is daarom in strijd met Gods Woord. De Zoon is gekomen niet om een nieuwe schepping in het leven te roepen, maar om de werken des Vaders te herstellen.

Wanneer in onze dagen zoó sterk en zóó eenzijdig de nadruk gelegd wordt op herstel der theologische faculteit alleen, dan ligt daarin een niet gering te schatten gevaar. Zeker, in de theologische faculteit komt de corruptie het sterkst en het ergerlijkst aan den dag. Wanneer de mannen, die geroepen zijn om de kennisse Gods uit Zijn Woord te onderwijzen, dat Woord aan de vivisectie der moderne critiek onderwerpen, de grondwaarheden van het Christelijk geloof ondermijnen, van Christus' Godheid en Zijn zoendood niets willen weten, zelfs betwijfelen of Christus ooit heeft bestaan, dan is het te begrijpen, dat tegen zulk een theologische faculteit zich in de eerste plaats het verzet richt van al wie voor Gods Woord beeft.

Maar wie om deze reden voor herstel der theologische faculteit ijvert en de andere wetenschappen aan het ongeloof prijsgeeft, bewandelt niet de Gereformeerde, maar de Doopersche paden. Het bederf heeft minstens even sterk doorgewerkt in de Litterarische en Juridische, de Medische en Natuurkundige faculteit. De leerstellingen, die daar aan onze studenten onderwezen worden, gaan uit van beginselen, die even lijnrecht indruischen tegen het Woord Gods. En waar men optreedt met de leuze: Heel het volk en heel de Kerk moet tot Christus worden teruggebracht, daar is het een stuitende inconsequentie, wanneer men op het gebied der wetenschap alleen oog heeft voor de theologische faculteit.

Predikantenconferenties.

Wat er omgaat in de theologische wereld blijkt wel het best uit de onderwerpen, die op de predikantenconferenties behandeld worden.

Als teeken des tijds mag daarom wel gelden het agendum voor de vergadering van moderne theologen, die 2 en 3 Mei te Amsterdam saamkomen zullen:

1. Prof. H. Y. Groenewegen: Is er aan de openbare universiteit plaats voor een leerstoel in de dogmatiek?
2. Prof. B. D. Eerdmans: Het paganistisch karakter der hedendaagsche orthodoxie.
3. Dr. C. B. Hylkema: Hoe te oordeelen over de pogingen van modern-godsdienstige zijde om het besef van zonde te verlevendigen?
4. Prof. L. Knappert: Moet een streng wetenschappelijke vorming voor a.s. predikanten noodzakelijk worden geacht?
5. P. B. Westerdijk: Hoe heeft de moderne richting te oordeelen over en wat kan zij leeren uit den opgang der theosofische beweging?

Vooral het tweede punt belooft belangrijk te worden.

Het paganistisch karakter der hedendaagsche orthodoxie.

Natuurlijk staat Prof. Eerdmans te hoog, om hier te denken aan het bekende straatjongensargument.

We wachten daarom met belangstelling het betoog af, waarin deze moderne hoogleeraar, die aan geen wonder gelooft; die Christus verwerpt; die met heel het historische christendom gebroken heeft; ons zal aantoonen, dat de hedendaagsche orthodoxie paganistisch, d. i. heidensch, is.

De conferentie te Zeist.

Van 3—7 Mei a.s. zal te Zeist de wereldconferentie van Christelijke studenten plaats vinden.

Ook wij voldoen gaarne aan het verzoek der Nederlandsche Christelijke studentenvereeniging, om de aandacht op deze conferentie te vestigen.

Het is toch een verblijdend teeken, dat de Christenstudenten uit alle landen de waarheid begrepen hebben van het woord: „Eendracht maakt macht," en daarom een bond hebben opgericht, die alle volkeren en naties omvat. Iets van de catholiciteit van het Christendom wordt daarin openbaar. En al mag onder die catholiciteit natuurlijk de zuiverheid van het eigen beginsel niet lijden, we verblijden ons er in, dat ook onze Gereformeerde studenten aan deze conferentie deelnemen. Dat verruimt den blik onzer jonge mannen; geeft aanleiding om vriendschap te sluiten met degenen die eens geroepen zullen worden in andere landen als leiders der Christelijke actie op te treden, en schenkt hun gelegenheid, om ook in dezen kring de kracht van het Calvinisme te doen gelden.

Wat de historie dezer conferentie aangaat, meenen we niet beter te kunnen doen, dan met hier over te nemen, wat d. B. in de *Gereformeerde Kerk* daaromtrent mededeelt:

De Conferentie gaat uit van de zoog. Wereldfederatie van Christen Studenten, die in 1895 werd geconstitueerd. Toen toch waren op verzoek van enkele reeds bestaande nationale Vereenigingen op het kasteel Wadstena aan het Wettermeer in Zweden afgevaardigden van verschillende landen samengekomen en daar werd het internationale verband gelegd.

Een Amerikaan, Mr. John R. Mott, werd algemeen en reizend secretaris der Federatie en was al gauw de ziel der wereldomvattende beweging. In het volgende jaar begon hij zijne eerste reis om de wereld, overal tot elkander brengende en organiseerende wat hij van leven vond en elders weer slapenden opwekkend tot nieuw leven.

Tegenwoordig zijn elf nationale of internationale bewegingen bij de Federatie aangesloten en omvat zij onder meer de volgende landen: Noorwegen, Zweden, Finland, Denemarken, samen vormende de Scandinavische groep, Engeland, Duitschland, ieder op zich zelf, dan Nederland, België, Frankrijk en Zwitserland als internationale groep, Italië, Zuid Afrika, Amerika (Vereen. Staten en Canada), Australië Indië, en Ceylon, China, Japan en ten slotte de groep van landen zonder nationale organisatie als Rusland, Turkije, Egypte, Brazilië, Argentinië enz.

Om de 2 jaar komen afgevaardigden van al die landen ('t zijn er een kleine 30) samen tot eene Wereldconferentie, waar dan de resultaten en plannen overwogen worden en de bestuurszaken worden afgedaan. 't Springt in het oog, hoe al die verschillende volken elkaar kunnen helpen en ten voorbeeld strekken. Men leert elkaar kennen, treedt in correspondenties, leest elkanders tijdschriften en boeken en leeft zoo met elkaar mee als één groote beweging.

Sinds 1895 zijn er nog 4 van die Conferenties gehouden en wel in 1897 te Williamstown (Vereen. Staten), in 1898 te Eisenach, in 1900 te Versailles, in 1902 te Sorö (Denemarken). Sedert Williamstown hebben ook wij op al die Conferenties afgevaardigden gehad.

In 1902 werd het algemeen billijk geoordeeld, dat de volgende Conferentie nu eens in Azië zou gehouden worden, en Tokio werd dan ook aangewezen als plaats van samenkomst. Edoch, de gruwelijke oorlog is gekomen en heeft ook dit belet. Toen de onmogelijkheid van Japan onder deze omstandigheden bleek, heeft onze Vereeniging (onze N.C.S.V.) hare gastvrijheid aangeboden en deze werd geaccepteerd.

Dank zij de hulp van velen, in de eerste plaats van de Broedergemeente in Zeist, hopen wij de Conferentie thans naar behooren te kunnen ontvangen. De Broedergemeente toch stelde, desgevraagd, haar kerkgebouw voor onze vergaderingen ter beschikking, en veel logies werd ons in Zeist aangeboden.

En zoo hopen wij dan op den 3den Mei a.s. van alle windstreken afgevaardigden van Studenten-Vereenigingen (± 95) te zien samenkomen, om daar de belangen te bespreken van de Studentenwereld en hare behoeften aan Verlossing en Heiligmaking.

Allerlei onderwerpen zijn op het programma te vinden, o. a. hoe het best ingang te vinden onder de Russische Studenten en ook hoe onder de Studenten de waarachtige belangstelling in de zending te versterken. Zuiver geestelijke, zoomin als geheel praktische vraagstukken ontbreken niet.

De vergaderingen zijn uit den aard der zaak niet publiek; alleen zal Zondagsmiddags 7 Mei om 3½ uur eene openbare, voor ieder toegankelijke bijeenkomst worden gehouden in de Broederkerk, waar o. a. de secretaris, Mr. John R. Mott, zal spreken.

Mag de N.C.S.V. rekenen op de belangstelling en het gebed der Gemeente?

Bij die laatste vraag sluiten wij ons van harte aan.

Finantieele steun is zeer zeker ook gewenscht, en de penningmeester der regelingscommissie, de heer H. C. Rutgers, Keizersgracht 192, zal dankbaar elke gave in ontvangst nemen.

Maar wat onze jonge mannen bovenal begeeren, is de sympathie en het gebed van het volk des Heeren.

Moge de samenkomst te Zeist rijke vruchten afwerpen en de Nederlandsche conferentie in de annalen der wereldfederatie als een der meest gezegende worden geboekt!

Apologie.

Onze Roomsche landgenooten hebben een goed werk gedaan.

Ze hebben een vereeniging opgericht, onder den naam *Petrus Canisius*, die zich ten doel stelt, een reeks apologetische werken in het licht te zenden, waarin op populaire wijze het Christendom verdedigd zal worden tegen de aanvallen van het ongeloof.

Geloofsverdediging schrijft deze vereeniging in haar vaandel. Het is haar niet in de eerste plaats te doen om polemiek met de Protestanten over de dogmatische geschilpunten die tusschen beide kerken in